

2. Moet Borgerhout gestraft worden?

De datum is 6 december 2012. Het decor is de Turnhoutsebaan. Op het zebrapad aan tramhalte Den Drink, tussen de KBC en het Egyptisch restaurant 't Lekkerbekje (die hoeven niet allemaal Ramses te heten), spelen de hoofdrolspelers de hoes na van *Abbey Road* – u weet wel, die beroemde plaat van The Beatles waar onder andere *Come Together* en *Here Comes the Sun* op staan. Voorbijgangers kijken verbaasd en zichzelf lijken ook niet helemaal op hun gemak. Maar de fotografen klikken en de camera's van de VRT zoemen tevreden.

De Oscar van de originaliteit zal het Borgerhoutse antwoord op The Beatles niet in de wacht slepen. Van *The Simpsons* tot *Star Wars* en van paters tot honden van het merk beagle: op het internet struikel je over de parodieën op The Fab Four die *Abbey Road* oversteken. Een kniesoor die erom maalt. Stephanie Van Houtven, Zohra Othman, Luc Moer-

kerke, Marij Preneel, Roger Koreman en Ikrame Kastit hebben net een bestuursakkoord de stad en de wereld in geschopt.

De eerste twee hebben we al ontmoet tijdens hun overleg op het stadhuis van Antwerpen, het portret van de anderen zullen we later wel schetsen. Bekijk nu vooral de foto's die in de kranten verschijnen. Let op de gezichten van de ploeg die de volgende zes jaar Borgerhout zal besturen. Ze glimmen van trots, als kinderen die net de hoofdvogel hebben afgeschoten op de Sinksenfoor. Zie ook het decor waarin ze zich presenteren. Het EcoHuis is het groene epicentrum van Antwerpen. We schreven het al: een kleine voorafspiegeling van de grote gedachte aan een duurzame en sociaal eerlijke samenleving.

Die desem zit ook in het bestuursakkoord dat de titel *Samen Borgerhout* draagt. 'Pleinen en parken', 'verenigingen', 'verbinden', 'gelijke rechten', 'superdiversiteit': de taal en toon houden het midden tussen Bond Zonder Naam en burgerbeweging Hart boven Hard. Voor veertig vrienden, familieleden en partijgenoten en een handvol journalisten stelt Marij Preneel, die de pen vasthield, het voor. De eerste drie jaar van de legislatuur wordt ze districtsburge-

meester en daarna wisselt ze van stoel met schepen Stephanie Van Houtven.

‘Borgerhout is een bijzonder district’, benadrukt ze, terwijl ze aan haar bril friemelt. ‘Het is niet alleen de dichtstbevolkte plek van Vlaanderen, de Borgerhoutse bevolking is ook opvallend jong en gekleurd. Bijna een op de drie Borgerhoutenaren is jonger dan achttien. Een op de twee spreekt thuis geen Nederlands, bijna een op de vier leeft in armoede. Maar Borgerhout betekent ook: een bruisend cultureel leven, een zeer aanwezige bedrijvigheid en druk gebruikte pleinen.’

‘Het eerste punt in het bestuursakkoord is dat we echt op een interactieve manier willen besturen’, voegt Zohra Othman daaraan toe. Zij wordt de Borgerhoutse schepen van Jeugd. ‘We willen de bevolking sterk betrekken bij onze plannen. We willen dat de mensen mee zoeken naar oplossingen. We gaan de problemen van de straat in de raad bespreken. Met het bestuur willen we die problemen ter harte nemen en ons beleid daarop afstemmen om er dan mee terug te gaan naar de straat.’ En om aan te tonen dat het haar menens is kondigt ze voor februari al vier wijkvergaderingen over het bestuursakkoord aan.

Dat Borgerhout een bijzonder district is en dat het nieuwe bestuur grootse plannen heeft: we mogen het hopen. Maar die donderdag in het EcoHuis kan de nieuwe ploeg evengoed het Congolese volkslied zingen. In het Lingala of het Kiswahili. De aanwezige journalisten, van wie we weten dat ze ook maar hun job doen, zijn maar in één vraag geïnteresseerd: hoe reageert Antwerpen?

Op de persconferentie spreekt Marij Preneel verzoenende taal. Ze bezweert dat het district zich constructief zal opstellen. Maar de N-VA reageert als door een wesp gestoken. ‘Een coalitie met extremisten, marxisten en leninisten!’ vloekt Bart De Wever. Vlaams minister Liesbeth Homans doet er nog een schep bovenop en spreekt er schande over dat een partij die ‘mensen tot bloedens toe slaat’ mee Borgerhout mag besturen. N-VA-ondervoorzitter Ben Weyts bekritiseert dan weer ‘de twee maten en gewichten’ als het over PVDA en Vlaams Belang gaat.

Dan heeft de vroegere Borgerhoutse fractieleider Patrick Paredaens zoals we al meldden meer humor in de aanbieding. ‘In het Romeinse keizerrijk is Borgerhout als het Gallische dorpje van Asterix en Obelix’, merkt hij op in *Gazet van Antwerpen*. ‘Maar

de druïde zit in Antwerpen en die zal geen toverdrankjes uitdelen.’ Lees de zin, kauw op de woorden en lees hem opnieuw. Borgerhout als Gallisch dorp, Antwerpen als Rome? Wat. Een. Beeld.

Patrick Paredaens. We hebben zijn foto bestudeerd, we volgen zijn interventies op de districtsraad, we zijn zelfs al voorbij zijn huis gewandeld. Maar dat zijn partij hem verbiedt met ons te babbelen blijft een zere plek. Hoe graag hadden we hem willen vragen naar die verkiezingsdag waarop alles begon. Stel u voor. De zon is onder, het rode bastion Antwerpen is gevallen, de N-VA viert feest in een volle Zuiderkroon. ‘Vrienden, de N-VA boekt de grootste verkiezingsoverwinning sinds de Tweede Wereldoorlog’, zegt De Wever tegen een kolkende zaal. Maar de enige plaats waar het zwart-gele zaad geen vrucht schiet is de akker die Paredaens al jaren bewerkt. Wat zeg je dan tegen je kameraden?

Niet alleen N-VA’ers spuwen op de nieuwlichters van het Borgerhoutse bestuur. Marc Van Peel van de CD&V zegt zonder blozen: ‘Ik denk dat de gewone Borgerhoutenaar ooit zal bevrijd moeten worden van dit districtsbestuur.’ Partijgenote Nahima Lanjri leest het bestuursakkoord en merkt op: ‘Het kan toch niet dat er meer aandacht besteed wordt aan

bijenhotels en eekhoorns dan aan drugshandel en criminaliteit.' Naar de mening van Annemie Turtelboom van Open Vld staan de problemen met Borgerhout in de sterren geschreven. Daarmee weet u het allemaal.

'Het is heibel in en over Borgerhout', schrijft Patrick Van de Perre de volgende dag in *Gazet van Antwerpen*. 'Het nieuwe districtscollege presenteerde donderdag een bestuursakkoord voor de volgende zes jaar. Een akkoord dat zonder enige twijfel links mag genoemd worden. Maar ook niet meer dan dat. Het is dus wat we mogen en kunnen verwachten van deze coalitie.' Volgens Van de Perre rest beide kampen weinig anders dan de aversie voor elkaar aan de kant te zetten: in het stadhuis zullen ze rekening moeten houden met de keuze van de Borgerhoutenaar. 'Hoe erg ze dat misschien ook vinden. En in datzelfde Borgerhout mogen de leden van het districtsbestuur niet de fout begaan om een guerrillaoorlog te beginnen tegen wat ze wellicht het boze rechtse stadsbestuur vinden. Elke andere houding zou getuigen van slecht bestuur op de kap van de burger.'

En 's anderdaags klinkt het zo mogelijk nog pessimistischer: 'Wat dreigt, is een volledige polarisatie

waarbij het centrumrechtse stadsbestuur in een loopgravenoorlog terechtkomt met het linkse districtsbestuur. Eigenlijk is die oorlog een dag na de gemeenteraadsverkiezingen al begonnen. Het laat zich raden wie daarvan de dupe zal worden. Juist ja, de burger.'

*
*
*

Op 1 januari 2013, drie weken na de Abbey Road-scène, krijgen de roodgroenroden de sleutel van het Moorkensplein. Precies elf dagen later lezen ze in de krant dat Bart De Wever zaterdag op de Turnhoutsebaan een samenscholingsverbod aankondigt. Elf dagen aan de macht en al met de rug tegen de muur!

Het is geweten dat zolang de wereld bestaat er nog nooit een gevolg is geweest dat geen oorzaak had en dat elk gevolg, dat we zo noemen omdat het erna komt, zijn oorzaak kent. Daarbij moeten we bedenken dat inschattingsfouten altijd mogelijk zijn omdat iemand de oorzaak hier ziet liggen, zomaar midden op straat, in het zicht van heel de wereld, terwijl ze zich in werkelijkheid honderd meter verderop onder een zwarte, granieten blok verschuilt. In dit tweede hoofdstuk schrijven we de vraag naar de oorzaak van dit eerste schot voor de boeg op het